

освітнього сайту. Аналізуються підходи до організації та контролю самостійної пошуково-дослідницької роботи студентів, яка розглядається як невід'ємна складова у підготовці кваліфікованого конкурентоспроможного фахівця.

Ключові слова: освітній сайт, самостійна робота студентів, дослідницька діяльність, новітні інформаційні технології, web-технології, web-контроль.

В статье рассмотрен педагогический опыт преподавателей кафедры теоретической и прикладной информатики ЛНУ имени Тараса Шевченко по совершенствованию учебной и научной работы студентов в процессе использования образовательного сайта. Анализируются подходы к организации и контролю самостоятельной поисково-исследовательской работы студентов, которая рассматривается как неотъемлемая составляющая в подготовке квалифицированного конкурентоспособного специалиста.

Ключевые слова: образовательный сайт, самостоятельная работа студентов, исследовательская деятельность, новейшие информационные технологии, web-технологии, web-контроль.

The article deals with pedagogical experience of teachers of the Department of Theoretical and Applied Informatics of Luhansk Taras Shevchenko National University of improvement the educational and scientific students' work in the use of an educational site. There are analysis of the approaches to organization and control of autonomous learning and research work of students, which is regarded as an integral component in the training of qualified competitive specialist.

Keywords: educational website, students' autonomous learning, research activity, information technologies, web-technology, web-control.

УДК 378.147

А.В. Рибачук
м. Вінниця, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМАТИКА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Постановка проблеми. Соціально-економічний розвиток нашої країни на сучасному етапі висуває нові вимоги до людського чинника не тільки в галузі виробництва, а й у сфері освіти. Суспільний розподіл праці зумовлює різноманіття юридичних напрямів підготовки, професій і професійних структур суспільства. Виконання певних видів юридичної діяльності потребує відповідної кваліфікації фахівця, що, в свою чергу, є неможливим без засвоєння знань необхідного рівня та професійної підготовки. Цього рівня досягають завдяки опануванню освітніх, освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, що мають відповідати сукупності і складності професійних функцій, прав та обов'язків юриста. Вимоги до системи знань, умінь і навичок, до світогляду, до громадянських і професійних рис майбутнього фахівця-юриста, які формуються в процесі юридичного навчання й акумулюються в змісті юридичної освіти [5, с. 261].

Виходячи з цього, постає завдання розглянути та проаналізувати стан формування професійно-підготовленої особистості, здатної кваліфіковано розв'язувати складні завдання з упровадження в суспільство нового законодавства, яка повинна бути носієм якостей громадянина України і одночасно охоронцем інтересів своєї держави.

Аналіз попередніх досліджень. Зазначимо, що усвідомлення актуальності зазначених проблем зумовило появу певної кількості науково-педагогічних досліджень різних аспектів професійної підготовки юристів (О. Бандурка, В. Галузинський, Ф. Думко, В. Дяченко, С. Сливка, В. Тацій, М. Шерман, Г. Яворська).

Психолого-педагогічним проблемам професійної підготовки юристів присвячені праці С. Алексеева, А. Бандурки, С. Бочаровой, В. Власова, П. Дагель, В. Журавського, А. Жалинського, С. Кобликова, З. Незнамовой, В. Романова, Г. Федоровой, В. Яковлева та ін.

Останнім часом зміцніло розуміння того, що створення правового суспільства – комплексна наукова і практична проблема. Виникли суміжні галузі правової науки: філософія

права, соціологія права, теорія управління в сфері правопорядку, юридична педагогіка, юридична психологія, судова психіатрія. Однак таку багатогалузеву, практично орієнтовану науку, як педагогіка, що має свої інтереси і різноманітні можливості у правовій сфері, поки що мало використовували і використовують для розв'язання нагальних проблем юриспруденції. Традиційне навчання припускає проведення лекційних, семінарських і практичних занять, а також самостійну роботу студентів. Проте дана система разом із позитивними сторонами має і істотні недоліки. По-перше, з часом одержані знання втрачаються, забуваються. По-друге, деякі знання з практики виявляються непридатними. Особливо це стосується підготовки юристів. Адже останніми роками в нашій країні йде активна законотворча діяльність у найрізноманітніших галузях права. Багато норм піддалися істотним змінам і коректуванню. Тому, почавши працювати, вчорашній студент стикається з ситуацією, коли його знання виявляються застарілими або не відповідають дійсності.

Діють системи освіти, навчання, виховання, професійної підготовки, які сприяють підвищенню рівня та якості освіченості працівників, їхньої професійної майстерності, професійному розвитку і вихованню в період навчання в юридичних освітніх установах. Ці системи – педагогічні за своїми сутнісними характеристиками, а освітні установи (початкової, вищої і післявузівської освіти) – педагогічні виробництва. Стрижнем систем професійної підготовки, їхнім творчим механізмом виступають психологічно-педагогічні технології, у процесі функціонування яких забезпечується зародження, набуття й удосконалення професійних знань, навичок та умінь, звичок, рис, здібностей працівників, що навчаються. Завдання, принципи, форми, методи, прийоми реалізації й удосконалення цих технологій теж педагогічні.

Мета статті. Метою даної статті є розгляд та аналіз стану і проблематики фахової підготовки майбутніх юристів у ВНЗ, а також стану юридичної освіти в Україні загалом.

Виклад основного матеріалу. Принципові зміни у діяльності державного апарату, правовому регулюванні у сфері економіки, фінансів, торгівлі, перехід суспільства до соціально орієнтованої ринкової економіки вимагають якісних змін в ідеології і методиці підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації. Отже, нині абсолютно чітко має бути окреслена модель фахівця-юриста і, як її складові, модель особистості та модель підготовки. Модель фахівця повинна відповідати вимогам до професіоналів-юристів майбутнього. Система вищої юридичної освіти є складною і взаємодіє з політичними, економічними, культурними та соціальними системами. Отже, в цих умовах вища юридична освіта не може бути пасивною, а мусить істотно й динамічно впливати на навколишнє середовище, формуючи цивілізоване демократичне правове поле. В цьому полягає її позитивна роль і велика просвітницька місія. Основними принципами універсальності вищої юридичної освіти мають бути:

1) Вища юридична освіта повинна сприяти становленню культури злагоди і миру в суспільстві.

2) Доступ до вищої юридичної освіти всіх, хто для цього має необхідні здібності, мотивацію, а також адекватну підготовку на всіх етапах професійної юридичної діяльності протягом усього життя.

3) Призначення вищої юридичної освіти в тому, щоб надавати не тільки фундаментальні і професійні знання, а й насамперед виховувати законслухняного громадянина демократичної держави.

4) Вища юридична освіта повинна використовувати різні форми роботи для того, щоб задовольняти правові потреби громадян [2].

Універсальний підхід, пов'язаний із конкретними умовами сьогодення та характером освіти в цілому, дозволить краще визначити основні напрями розвитку вищої освіти, орієнтування їх на кінцевий результат. Тенденції та проблеми в системі вищої юридичної освіти дозволяють окреслити п'ять напрямів, а саме: відповідність вищої юридичної освіти сучасним вимогам, зміст освіти, якість освіти, фінансування та управління, співробітництво та соціальне партнерство.

Розглянемо поняття «зміст юридичної освіти». Зміст юридичного навчання – це засіб, за допомогою якого досягають результату професійної юридичної освіти; він є змістом і структурою навчальної інформації, які опановує студент, відображаючись в освітньо-професійних програмах підготовки, навчальних планах, програмах навчальних дисциплін, підручниках, посібниках, інших дидактичних матеріалах. Окрім того, до змісту юридичного навчання зараховують комплекс практичних задач, завдань і вправ, що забезпечують формування професійних і навчальних умінь та навичок, первинного досвіду професійної юридичної діяльності.

В Україні нині діє 298 вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації, зокрема 91 університет, 54 академії, 153 інститути, а також 653 вищих заклади освіти I-II рівнів акредитації. Основу цієї мережі становлять 206 вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації державної власності та відповідні за рівнем акредитації 92 вищі заклади освіти недержавної власності. Чисельність студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації за галузями знань, з яких здійснюється підготовка фахівців, розподіляється так: сільське господарство – 3 %; медицина – 4,3 %; транспорт – 2,2 % ; інженерія – 24,2 % ; математика – 2,7 %; природничі галузі – 4,3 %; право – 7,8 %; економіка – 25,9; соціальні – 1,3 %; гуманітарні галузі – 7,3 %; культура – 1,8 %; освіта – 8,9 %; інші – 6,3 % . Найбільше студентів навчається у вищих закладах освіти III-IV рівнів акредитації, що підпорядковані: Міністерству освіти і науки, – 36 тис., Мінагропрому, – 87 тис., Міністерству охорони здоров'я, – 50 тис., Міністерству внутрішніх справ, – 33 тис., Міноборони, – 24 тис.

Особливості вищої освіти, в тому числі юридичної, полягають тому, що її здобувають на базі повної загальної середньої освіти, яка повинна забезпечувати фундаментальну, наукову, професійну та практичну підготовку, здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів відповідно до покликань, інтересів і здібностей громадян, удосконалення наукової та професійної підготовки, перепідготовку та підвищення їхньої кваліфікації. Однак рівень підготовленості учнів у загальноосвітній школі різний. Практика вищої школи вказує на недоліки загальноосвітньої підготовки школяра, який у багатьох випадках має формальне опанування правовими знаннями, а, тим паче, практичним навичками у їх застосуванні [1, с. 151].

Ідеться про потреби формування моніторингової системи відстеження якості «готового продукту освіти», тобто реальних знань, навичок та умінь випускника вищого навчального закладу і відповідності їх сформованим у нього індивідуальними, соціальними і професійно важливими рисами з погляду доцільності використання його праці в конкретних умовах.

Структура системи стандартів вищої освіти відповідає вимогам Закону України «Про освіту» і становить ієрархічну сукупність взаємопов'язаних стандартів. Вони належать до галузі стандартизації вищої освіти і встановлюють взаємопогоджені вимоги до змісту, обсягу і рівня якості вищої освіти відповідно до загальної мети освітньої та професійної підготовки, зокрема:

- система державних стандартів вищої освіти визначає вимоги до кожного освітньо-кваліфікаційного рівня та відповідного їм освітнього рівня вищої освіти;
- система галузевих стандартів вищої освіти базується на системі державних стандартів і є системою нормативних і навчально-методичних документів за певними напрямками підготовки та спеціальностями [5, с. 260].

Державні стандарти вищої юридичної освіти мають важливе значення в системі вищої освіти, оскільки визначають методичні основи організації навчального процесу в вищих юридичних закладах освіти. Більше того, державний стандарт вищої юридичної освіти встановлює державні вимоги до змісту юридичної освіти, рівнів професійної кваліфікації випускників юридичних ВНЗ, основних обов'язкових засобів навчання та освітнього рівня вступників до юридичних вузів. Державний стандарт повинен містити перелік основних нормативних юридичних дисциплін, обов'язкових для підготовки фахівців за спеціальністю «правознавство». Основною метою сучасної вищої юридичної освіти має стати не стільки формування фахових знавців нормативно-правових актів, скільки підготовка професіоналів,

які сповідують принцип верховенства права, є опорою у прагненні до демократії, побудови правової держави, що вимагає докорінної зміни вимог до змісту та якості юридичної освіти.

Із огляду на змістовний підхід до державного стандарту за спеціальністю «Правознавство» дослідник Р. Стефанчук пропонує:

1. Переглянути набір (каталог) дисциплін, які повинні викладатись у юридичних вищих навчальних закладах та юридичних факультетах. При цьому необхідно виходити із суттєвого зменшення загальноосвітніх дисциплін, які повинні викладатись у загальноосвітніх навчальних закладах. Необхідні студенту знання з цих дисциплін повинні або розкриватись підчас викладання спеціалізованих юридичних дисциплін (наприклад, загальні економічні знання можна поглибити через курси цивільного, фінансового, банківського права, історичні – через історію держави та права тощо), або через впровадження юридично спрямованих загальноосвітніх курсів (наприклад, «філософія права», «етика права» тощо), тобто слід здійснити «юридизацію вищої освіти».

2. Забезпечити спадковість юридичної освіти, тобто таким чином продумувати навчальні плани, щоб вони максимально повно відображали потребу майбутнього юриста у кількості та якості отриманих знань, умінь, навичок, і водночас формувались на принципі нарощування, тобто коли на знаннях більш загального змісту йде нарощування знань більш спеціальних.

3. Державні стандарти повинні існувати на всіх освітньо-кваліфікаційних рівнях.

4. Потрібно звернути увагу на обрання форм навчального процесу. Вирішивши проблему якісного співвідношення теорії та практики в навчальному процесі та зорієнтувавши освіту на прикладний характер її застосування можна вирішити проблему випуску із вищих навчальних закладів спеціалістів, які, окрім фундаментальних знань, будуть наділені відповідними навичками та умінями [4, с.416-417].

Створення якісної вищої юридичної освіти в Україні ускладнюється через відсутність впродовж тривалого часу єдиних вимог до підготовки юристів. Зокрема, через неоднаковість підходів різних юридичних наукових шкіл до визначення змісту підготовки юридичних кадрів затягувалося розроблення стандарту вищої освіти з права за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, а за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста, магістра затверджений стандарт відсутній взагалі.

Нині кількість вищих навчальних закладів, що готують юристів, значно збільшилась. До 1991 року було лише п'ять вищих навчальних закладів, які готували юристів. В Україні функціонує близько 288 вищих навчальних закладів (разом з відокремленими підрозділами), які видають випускникам диплом юриста. Відсторонення Міністерства юстиції від цього процесу, на жаль, фактично призвело до того, що не всі з ВНЗ, і державної, й інших форм власності, відповідають ліцензійним умовам щодо кадрового, методичного та матеріально-технічного забезпечення. Ця проблема породжує незадовільну якість підготовки юристів. Досить велика кількість вищих навчальних закладів не пристосовані до конкурентоспроможних умов. Відкриття закладів освіти, відділів, філій, факультетів в інших містах призводить до того, що навіть ліцензований та акредитований навчальний заклад залучає за межами місця свого розташування таку кількість студентів, яку немає можливості забезпечити професійними педагогічними кадрами. Окрім того, часто державні вузи не використовують обсяг набору студентів, заявлений у ліцензіях, не забезпечують достатню кількість викладачів з вченими званнями та науковими ступенями.

Значне збільшення обсягів підготовки юристів істотно не позначилося на забезпеченні різних сфер суспільного життя кваліфікованими юридичними кадрами. На сьогодні не визначено, скільки фахівців потрібно для різних сфер юридичної практики, не зроблено науково обґрунтованого прогнозу щодо обсягів підготовки юристів, не реформується мережа вищих навчальних закладів відповідно до регіональних потреб.

Потрібно реформувати систему вищої юридичної освіти, її зміст. Виробити державну концепцію підготовки юристів в Україні. На жаль, в державі відсутні професійні громадські організації, що визначально впливають на сферу юридичної освіти.

На наш погляд, юристів мають готувати фахові навчальні заклади. Нині в Україні кількість вищих навчальних закладів, що готують юристів збільшується, проте в окремих випадках вони не здатні готувати юристів високого рівня. В результаті є багато юристів, проте фахова підготовка багатьох з них – під питанням. Загалом юридична освіта повинна адекватно реагувати на потреби ринку праці. Якщо сьогодні є потреба у фахівцях певної вузькоспеціалізованої сфери практики, то навчальні заклади повинні прагнути їх підготувати.

До низки вказаних проблем можна також віднести відсутність співвідношення наявного кваліфікаційно-освітнього рівня та посади, яку повинен займати юрист. Необхідно зробити розподіл посад, які може займати фахівець, відповідно до отриманого кваліфікаційно-освітнього рівня. Наприклад, бакалавр права може займати посаду нотаріуса, тоді як молодший спеціаліст бути його помічником. Право викладати повинен мати лише юрист, який отримав ступінь магістра, але, на жаль, нині більша частина викладачів мають лише рівень спеціаліста права, таким чином, відбувається знецінення ступеню магістра права.

До обов'язкового мінімуму змісту вищої юридичної освіти, згідно Держстандарту, входять чотири обов'язкові блоки навчальних дисциплін. Блок загальних гуманітарних і соціально-економічних дисциплін охоплює філософію, іноземну мову, українську мову і культуру мови, логіку, культурологію, вітчизняну історію, соціологію, політологію, економіку і фізичну культуру. У блок загальних математичних і природничо-наукових дисциплін входять інформатика і математика, концепції сучасного природознавства. Блок загальнопрофесійних дисциплін складають теорія держави і права, історія політичних і правових учень, історія вітчизняної держави і права, історія держави і права зарубіжних країн, конституційне право, конституційне право зарубіжних країн, цивільне право, цивільне процесуальне право, адміністративне право, трудове право, кримінальне право, кримінальний процес, криміналістика, міжнародне право, екологічне право, земельне право, римське право, міжнародне приватне право, фінансове право. Блок спеціальних дисциплін включає муніципальне право, підприємницьке право, комерційне право, сімейне право, кримінологію, кримінально-виконавче право, правоохоронні органи, прокурорський нагляд [3, с. 132].

Величезний обсяг навчальних дисциплін, які повинен засвоїти студент-юрист, ставить перед вищою школою загалом, і юридичною, зокрема, нові навчальні завдання. Нині треба шукати такі способи навчання, що дозволяли б за однаковий час засвоювати зростаючий обсяг знань й умінь. Таким чином, необхідний активний пошук інтенсивних методів, форм і засобів.

Проблеми підготовки юристів нині цікавлять багатьох фахівців як у педагогічній, так і в юридичній сфері. Стан юридичної освіти в Україні потребує змін. Нині питання зниження якості вищої юридичної освіти в Україні є одним з центральних питань підготовки фахівців. На основі аналізу юридичної та педагогічної літератури була визначена низка причин:

- недостатня кількість наукових та методичних досліджень в галузі юридичної освіти;
- застарілість навчальних планів та програм;
- відсутність якісної навчальної літератури юридичного спрямування;
- низький рівень психолого-педагогічної підготовки викладачів;
- спрямованість деяких вищих навчальних закладів не на якість підготовки юристів, а на їх кількість.

У зв'язку з цим основними напрямками розвитку вищої юридичної освіти в сучасних умовах є:

- реалізація і вдосконалення правової бази, коректування і розробка нормативних документів відповідно до Конституції України, Закону «Про вищу освіту»;
- формування і забезпечення соціально-економічних механізмів розширення доступу громадян до одержання вищої юридичної освіти за рахунок засобів державного бюджету і інших джерел фінансування;
- збільшення внеску системи вищої юридичної освіти в розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень і розповсюдження правових знань; підвищення правової культури громадян;

– забезпечення умов для розвитку особи і творчих здібностей студентів, індивідуалізації форм, методів і систем навчання, зокрема на основі варіативних освітніх програм з метою подолання відриву одержуваних знань від реальної юридичної практики;

– вдосконалення науково-дослідної діяльності ВНЗ на основі розвитку наукових шкіл по пріоритетних напрямках юридичної науки, оперативне використання її результатів в юридичній освіті.

Висновок. Вища юридична освіта повинна бути систематизована і структурована не тільки за рівнем навчання, а й за галузями права. І стандарт юридичної освіти, і навчальні плани вищих і середніх навчальних закладів повинні бути оптимізовані щодо структури і змісту відповідної галузі права. Диференціація, що продовжується, і спеціалізація галузей права вимагають адекватного їй віддзеркалення в структурі і змісті навчальних планів юридичних ВНЗ. Обсяг нинішніх правових знань настільки великий, а їх диференціація настільки є широкою, що знання стають недоступними для розуміння кожним юристом.

Таким чином, сучасні тенденції розвитку юридичної освіти включають: спеціалізацію і фундаменталізацію змісту юридичної освіти, її багаторівневність; формування ключових компетенцій; гнучкість навчальних планів; посилення практичної спрямованості; розширення інтерактивних методів навчання; посилення інтернаціонального аспекту; розширення сфери використання нових інформаційних технологій із застосуванням комп'ютерної техніки; індивідуалізацію навчання і збільшення об'єму самостійної роботи студентів; істотне підвищення ролі викладачів із високим науково-педагогічним потенціалом, здатних вибудовувати міждисциплінарні навчальні курси і здійснювати продуктивну професійну комунікацію у сфері юридичної освіти.

Література:

1. Богачов С. Державі потрібні висококваліфіковані юристи / С. Богачов // Право України. – 2005. – № 11. – С.150–154.
2. Журавский В. Проблемы юридического образования [Электронный ресурс] / В. Журавский. – Режим доступа : <http://www.zn.ua/3000/3300/37411> (12.12.2009). - Загл. с экрана.
3. Левитан К.М. Юридическая педагогика : учебник / К.М. Левитан. – М.: Норма, 2008. – 432 с.
4. Стефанчук Р.О. Проблеми організації та змісту вищої юридичної освіти в Україні в контексті входження до Болонського процесу / Р.О. Стефанчук, М.О. Стефанчук // Університетські наукові записки. – 2005. - № 4(16). – С.414-418.
5. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників : навч. посіб. : (рек. МОН України) / Г. Х. Яворська. – К. : Знання, 2004. – 335 с.

В статті автор розглядає та характеризує стан та проблематику фахової підготовки майбутніх юристів. Виконання певних видів юридичної діяльності потребує відповідної кваліфікації фахівця, що, в свою чергу, є неможливим без засвоєння знань необхідного рівня та професійної підготовки. Тенденції та проблеми в системі вищої юридичної освіти дозволяють окреслити п'ять напрямів, а саме: відповідність вищої юридичної освіти сучасним вимогам, зміст освіти, якість освіти, фінансування та управління, співробітництво та соціальне партнерство. Автор приходить до висновку, що вища юридична освіта сьогодні повинна бути систематизована і структурована не тільки за рівнем навчання, а й за галузями права. І стандарт юридичної освіти, і навчальні плани вищих і середніх навчальних закладів повинні бути оптимізовані щодо структури і змісту відповідної галузі права. Нині питання зниження якості вищої юридичної освіти в Україні є одним з центральних питань підготовки фахівців.

Ключові слова: юридична освіта, професійна підготовка, проблеми, система освіти, рівень, педагогічні умови.

В статье рассматривается и анализируется современное состояние юридического образования в Украине. Автор рассматривает пути улучшения качества юридического образования и предлагает способы его совершенствования.

Ключевые слова: юридическое образование, профессиональная подготовка, проблемы, система образования, уровень, педагогические условия.

In the article examined and analysed modern consisting of legal education of Ukraine. An author examines the ways of improvement of quality of legal education and offers the methods of his improvement. The author considers the

УДК 387.2:[796.015:797.217 – 053,2]

С.В. Сальникова
м. Вінниця, Україна

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДИТЯЧОГО АКВАФІТНЕСУ

Постановка проблеми. Нині все більше і більше батьків стурбовані проблемою повноцінного розвитку дітей. Не секрет, що діти народжуються більш ослаблені, ніж скажімо 10 років тому. Погана екологія не сприяє зміцненню здоров'я, а досягнення цивілізації вбивають всякі спроби повноцінного фізичного розвитку. У результаті статистика невтішна – в середньому тільки 10% дітей приходять до школи абсолютно здоровими! І ось зараз з'явилася можливість для батьків не просто зайняти дитину, а допомогти їй розвинутися, зміцнити здоров'я, поліпшити рівень її фізичного розвитку. І радує те, що дорослі не втрачають цю можливість, замислюються про здоров'я своїх дітей ще до їх народження.

Завдання фітнес інструкторів: правильно організувати процес розвитку і дорослішання маленьких громадян нашої країни. Як у лікарів - не нашкодити, але працювати на благо. Ви знаєте, як більшість дітей ставиться до води? – Їх до неї тягне, вони люблять плавати. Діти відчують себе вільно і комфортно, перебуваючи у воді. А вода – це могутній засіб впливу на організм.

Купання, ігри у воді, плавання сприятливі для всебічного фізичного розвитку дитини. Систематичні заняття плаванням ведуть до більш досконалого розвитку всіх органів і систем, особливо опорно-рухового апарату і кардіо-респіраторної системи. Також зміцнюється нервова система, міцніше стає сон, поліпшується апетит, підвищується загальний тонус організму, удосконалюються рухи, збільшується витривалість. Регулярні заняття плаванням позитивно впливають на загартування дитячого організму. Плавання гарно впливає не тільки на фізичний розвиток дитини, але і на формування його особистості.

Одночасно з навчанням плаванню дітям прищеплюються вміння і навички самообслуговування, що дуже важливо для їхнього всебічного розвитку. Не всім дітям перше спілкування з водою приносить задоволення і радість, деякі бояться входити у воду, бояться глибини. Заняття плаванням розвивають такі риси особистості, як цілеспрямованість, наполегливість, самовладання, рішучість, сміливість, дисциплінованість, вміння діяти в колективі і проявляти самостійність. Окрім цих загальновідомих істин про користь плавання ми можемо сказати, що плавання є життєво-необхідним навиком. Це особливо важливо в наш час.

Слово плавати зовсім не означає кроль, брас або т.п. Необхідно зробити так, щоб дитина відчувала себе впевнено у воді і могла з нею впоратися. Для тренера є найважливіша мета – розвинути, не нашкодити, зробити так, щоб дитина прийшла в басейн і ще не один раз. Важливо, щоб діти хотіли повертатися в басейн, щоб водні заняття викликали в них бажання приходити знову.

У своїй роботі ми повинні виходити з вікових фізіологічних і психологічних особливостей. Але, на жаль, ті навички, які формуються в інститутах фізичної культури, не відповідають посаді тренера з фітнесу.

Аналіз попередніх досліджень. Заняття фізичними вправами здійснюються під впливом певних стимулів, спонукань, що є рушійними силами навчальної діяльності [1; 2; 3; 4]. Це – потреби, інтереси, переконання, ідеали, ціннісні орієнтації, які стимулюють навчальну діяльність дітей. На важливості формування у школярів ціннісних орієнтацій, мотивів, потреби займатися фізичними вправами наголошується у багатьох наукових працях [5; 6; 7].